

Tsjip/Letteren, jaargang 10
nummer 2 – juni/juli 2000

Tijdschrift voor literaire, culturele en kunstzinnige
vorming

ISSN 1387-0009 / NUGI 724

Tsjip/Letteren is een uitgave van Biblion Uitgeverij onder
auspiciën van de Stichting Promotie Literaire Vorming
te Nijmegen, met steun van Stichting Lezen namens het
ministerie van OCenW.

Redactie

Joris Bekkers (eindredactie), Joop Dirksen, Leo Ewals,
Sascha van Kuppeveld, Michel van der Maas,
André Mottart, Sacha Odenhoven, Frank Tarenskeen,
Piet-Hein van de Ven (hoofdre­dactie)

Vaste medewerkers

Kees Combat, Cor Geljon, Koos Hawinkels,
Sofie de Jonckheere, Nicolien Montessori,
Wam de Moor, Jacques de Vroomen

Medewerkers aan dit nummer

Alfons Andriessen, Ineke Guldemon­d,
Joke Hoogendoorn, Sofie De Jonckheere,
Anke Lavrijsen, Dorus Luyckx,
Fransje Nelck-da Silva Rosa, Inge Piena, Will van Riel,
Walter Schlundt Bodien, Dick Schram, Joop Vinck,
Jacques de Vroomen, Octavie Wolters

Basisvormgeving

Ellen Mulders

Illustraties in dit nummer

Frank Tarenskeen

Redactieadres

Tsjip/Letteren

Instituut voor Leraar en School, Postbus 9103,
6500 HD Nijmegen
t.a.v. Piet-Hein van de Ven
tel. (024) 361 16 36

Tsjip/Letteren verschijnt vier keer per jaar:
in april, juni, oktober en december.
Kopij inzenden uiterlijk twee maanden voor de
verschijningsmaand.

TSJIP

Men zou uit deze rekendrift willen afleiden, dat ik later een rekenmeester had moeten worden. Doch dan zou men verkeerd afleiden. Mijn aanleg en mijn lust hebben nooit de cijfers gezocht. Verzen opzeggen, lezen met een mooie stem, de muziek der taal genieten - dat was mijn eigenlijke voorkeur. Mijn aanleg was, om het met een groot woord te zeggen: literair. Als ik in mijn eentje liep, zei ik mezelf verzen op, vaak psalm- en gezangverzen. En dan had ik een gevoel, of mijn stem de mooie klanken moest liefkozen en de volgens regels in zangerig rythme moest laten vloeien. Een meester, die mooi voorlas, had me gauw te pakken, en onwillekeurig bootste ik de bekoorlijke eigenaardigheden van zijn voordracht na.

Toch herinner ik me van mijn leesboekjes niets meer. Welke waren het? Belletristische? Leerende? Verhalende? Ik weet het niet. Verzen of proza? Ik weet het niet. Geen inhoud, geen titel, geen uiterlijk - ik weet er niets meer van. Waren ze wellicht te droog? Ik weet het niet. Te vroom? Te braaf? Te onkinderlijk? Ik weet het niet. Wonderlijk toch, de rekenboeken zie ik nog, ken ik nog, hoewel ik geen rekenman ben, en de leesboeken zijn totaal weggezonden in vergetelheid, hoewel ik geen rekenman ben, en de leesboeken zijn totaal weggezonden in vergetelheid, hoewel de toekomst bewezen heeft, dat ik voor 't leesboek toch wel iets voelde. Vanwaar dit onderscheid? Het moet wel hieraan zijn toe te schrijven, dat - door 't *werken* - in de rekenboeken mijn hart is gaan zitten, en dat de leesboeken mijn hart niet hebben gelokt en vastgehouden. Dat hart wou wel. Maar 't boek wou niet. Of misschien wou het arme ding wel, maar kon het niet. Het zal onze harten *te opzettelijk* hebben willen vangen. En dan is het altijd mis.

Jan Ligthart, *Jeugdherinneringen*.
Groningen/Den Haag (J.B. Wolters' U.M.)1927⁹, pp. 204-205